

Tytti Tuppurainen sd

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä asumistuen suojaosaan (53 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Hallitus on tehnyt rajuja leikkauksia yleiseen asumistukeen ja heikentänyt näin arjen toimeentuloa lähes 400 000 kotitaloudessa. Hallituksen toimet ovat yhdessä muiden sosiaaliturvaan kohdistuneiden leikkausten kanssa lisänneet pienituloisuutta etenkin lapsiperheissä ja ei-työllisillä. Aiemmat toimet sekä hallituksen tuleva toimeentulotuki uudistus lisäävät pienituloisuusastetta koko väestössä 2,2 prosenttiyksikköä ja lasten pienituloisuusastetta 3 prosenttiyksikköä. Gini-kerroin kasvaisi muutosten seurauksena 0,7 yksikköä. Köyhien lasten määrä kasvaa 31 000:lla.

Hallitus poisti asumistuesta ansiotulovähennyksen 1.4.2024 alkaen. Vähennys tarkoitti, ettei työtuloja otettu huomioon tuen laskennassa 300 euroon asti. Vähennyksen poisto pienensi tuen tasoa kaikilla tuensaajilla, joilla oli työtuloja perusomavastuun alarajan ylittävä määrä. Keskimäärin tuki pieneni työtuloja saavilla tuensaajilla noin 100 euroa kuukaudessa. Leikkauksen tavoitteena oli koko-aikatyön vastaanottamisen kannusteiden parantaminen, vaikka samalla kannusteet vastaanottaa osa-aikatyötä, keikkatyötä tai pienipalkkaista koko-aikatyötä heikentyivät. Oli myös tiedossa, ettei kaikilla aloilla ole tarjolla koko-aikatyötä. Samoin tiedostettiin se, ettei kaikkien tuensaajien työ- ja toimintakyky mahdollista koko-aikaista työskentelyä tai lisätöitä ei ole tarjolla. Suojaosan poisto heikentää monien tuensaajien tilannetta, etenkin vammaisilla ihmisillä tai tosiasiallisesti työkyvyttömillä työttömillä, jotka voivat tehdä toimintakykynsä rajoissa vain vähäisiä tuntimääriä tai joiden työkyky vaihtelee. Esityksen valmistelussa kiinnitettiin huomiota myös siihen, että suojaosan poisto voi vaikeuttaa työvoiman saantia etenkin suurten asumiskustannusten kaupungeissa.

Sosiaaliturvaa on kehitettävä oikeudenmukaisesti, eikä ihmisiltä voi tuen ehtona vaatia sellaista, mikä on mahdotonta toteuttaa. Pidämme tärkeänä sitä, että kaikki työnteko on kannattavaa, eivätkä lisäansiot kohtuuttomasti leikkaa sosiaaliturvaa. Siksi esitän asumistukeen suojaosuutta, joka kannustaa nykyistä paremmin osa-aikaisen työn tekemiseen. Suojaosan alle jäävää tuloa ei huomioitaisi asumistuen määrän laskennassa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää 53 000 000 euroa momentille 33.10.54 asumistuen suojaosan rahoitukseen.

Talousarvioaloite TAA 292/2025 vp

Helsingissä 3.10.2025

Tytti Tuppurainen sd